

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Інтелектуальна власність
статус – вибірковий

Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітня програма	Менеджмент організацій і адміністрування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень

Суми – 2025

Розробник:

Світлана ТУРЧІНА, к.е.н., доцент, доцент
кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	Протокол від <u>10.06.2025</u> № <u>15</u>
	Завідувач кафедри Альвіна ОРХОВА

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Альвіна ОРХОВА

Декан факультету ЕіМ,
де реалізується освітня програма

Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Людмила ДАШУТІНА

Людмила МОГИЛЬНА

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інтелектуальна власність							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)								
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»							
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна / - 2 семестр, 15 тижнів / -							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна 30	Заоч -	Денна 30	Заоч. -	Денна	Заоч.	Денна 90	Заоч. -
10.	Мова навчання	Державна (українська)							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Турчіна Світлана Григорівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303е							
11.1	Контактна інформація	styrchina68@gmail.com ; ауд. 303 - е							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Інтелектуальна власність» спрямований на поглиблення та систематизацію знань здобувачів вищої освіти щодо фундаментальних понять, видів і характерних ознак інтелектуальної власності. У межах курсу розглядаються теоретичні та методологічні основи управління об'єктами інтелектуальної власності, особливості їх економічної оцінки, а також формуються практичні навички з реєстрації прав на відповідні об'єкти.							
13.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компонента «Інтелектуальна власність» є формування у здобувачів вищої освіти необхідних теоретичних знань і практичних навичок, які дозволять розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної діяльності щодо реєстрації прав інтелектуальної власності та набуття навичок для вирішення конкретних ситуацій, що в подальшому стане цінним інструментом для здійснення практичної діяльності у сфері менеджменту.							
14.	Передумови вивчення	Особливі умови відсутні							

	ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	
15.	Політика академічної доброчесності	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
16.	Ключові слова	інтелектуальна власність, авторське право, патент, промислова власність, охорона прав, ноу-хау, комерціалізація, реєстрація і ліцензування, економічна оцінка, управління.
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1491

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
<i>ДРН 1.</i> Знати фундаментальні принципи інтелектуальної власності; ознаки авторського та суміжних прав, відповідальність за їх порушення; процедуру правової охорони сучасних цифрових технологій у сфері менеджменту.	Тест множинного вибору
<i>ДРН 2.</i> Демонструвати роботу із патентними базами даних та різними видами патентно-інформаційного пошуку. Вміти робити опис винаходу (корисної моделі), промислового зразка; демонструвати навички складання формули винаходу (корисної моделі), заявки на державну реєстрації об'єктів авторського права, промислової власності, оформлення раціоналізаторської пропозиції. коректного посилається на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання
<i>ДРН 3.</i> Володіти навичками розробки проектної ідеї; презентування, обговорення та захисту власних поглядів в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією, оформляти результати наукових досліджень.	Доповіді з презентаціями
<i>ДРН 4.</i> Аналізувати та приймати управлінські рішення щодо економічної ефективності об'єктів інтелектуальної власності. Проводити процедуру з реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності.	Індивідуальне завдання
<i>ДРН 5.</i> Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання щодо комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в галузі.	Розв'язування ситуаційних задач

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з				
	ден.	заочн.	ден.	заочн.	ден.	заочн.	
Тема 1. <i>Сутність, та основні поняття інтелектуальної власності.</i> 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності. 2. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин. 3. Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності.	2	-	2	-	10	-	Основні джерела: 1;2;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1; 2;3
Тема 2. <i>Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.</i> 1. Поняття системи прав інтелектуальної власності. 2. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності . 3. Особливості інститутів - об'єктів права інтелектуальної власності. 4. Поняття та види авторського права та суміжних прав.	2	-	2	-	10	-	Основні джерела: 1;2;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1; 2;3
Тема 3. <i>Система охорони інтелектуальної власності.</i> 1. Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення. 2. Форми, функції та методи державного управління у сфері інтелектуальної власності. 3. Міжнародні нормативно – правові акти та організації, що регулюють охорону прав інтелектуальної власності (ВОІВ, СОТ). 4. Правовий статус національних інституцій у сфері охорони прав інтелектуальної власності.	4	-	4	-	10	-	Основні джерела: 1;2;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1; 2;3
Тема 4. <i>Управління процесами набуття прав та створення об'єктів промислової власності.</i> 1. Поняття «патентне право» та «право промислової власності» за Паризькою конвенцією та угодою ТРІПС. 2. Характеристика законодавства України у сфері патентних прав. 3. Зміст патенту та умови	4	-	4	-	10	-	Основні джерела: 1;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1; 2;3

патентоздатності об'єктів промислової власності. Оформлення патенту. 4. Зміст майнових прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок. 5. Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності.							
Тема 5. <i>Набуття прав на об'єкти авторського права та суміжних прав.</i> 1. Ознаки та умови правової охорони об'єктів авторського права. 2. Характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського права та суміжних прав. 3. Державна реєстрація авторського права та суміжних прав. 4. Умови втрати обмежень на використання об'єктів авторського та суміжних прав.	4	-	4	-	10	-	Основні джерела: 1;2;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1;2;3
Тема 6. <i>Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг.</i> 1. Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація та охоронні документи. 2. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів. Особливості правової реєстрації та охорони прав. 3. Механізм охорони прав раціоналізаторської пропозиції. 4. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). 5. Особливості та способи охорони ноу-хау.	4	-	4	-	10	-	Основні джерела: 1;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1;2;3
Тема 7. <i>Здійснення права та економіка інтелектуальної власності.</i> 1. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності. 2. Принципи правової охорони. 3. Оформлення та реалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності.	2	-	2	-	10	-	Основні джерела: 1;2;3 Інші джерела: 1;2;3 Методичне забезпечення: 1;2;3
Тема 8. <i>Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності.</i> 1. Поняття та принципи міжнародно-правових засобів							

охорони інтелектуальної власності за Віденською конвенцією. 2. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією. 3. Угоди по торгових аспектах прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS): загальна характеристика. 4. Міжнародна охорона об'єктів промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності та ін. угодами у сфері промислової власності. 5. Принципи міжнародної охорони: національного режиму, територіальності, конвенційного та виставкового пріоритетів.	4	-	4	-	10	-	Основні джерела:1;3 Інші джерела:1;2;3 Методичне забезпечення:1;2;3
Тема 9. <i>Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.</i> 1. Визначення вартості (оцінка) прав на об'єкт інтелектуальної власності. 2. Методи і послідовність здійснення оцінки ОІВ. 3. Економічна оцінка інноваційних проектів. 4. Приклади застосування різних методів розрахунку ціни ОІВ. 5. Приклади розрахунку розмірів зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.	4	-	4	-	10	-	Основні джерела:1;2;3 Інші джерела:1;2;3 Методичне забезпечення:1;2;3
Всього	30	-	30	-	90	-	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>здобувач вищої освіти самостійно</u>)
ДРН 1. Знати фундаментальні принципи інтелектуальної власності; ознаки авторського та суміжних прав, відповідальність за їх порушення; процедуру правової охорони сучасних цифрових технологій у сфері	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи:	Дослідницький метод

менеджменту.	практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання	
	Метод тьюторського навчання	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 2. Демонструвати роботу із патентними базами даних та різними видами патентно-інформаційного пошуку. Вміти робити опис винаходу (корисної моделі), промислового зразка; демонструвати навички складання формули винаходу (корисної моделі), заявки на державну реєстрації об'єктів авторського права, промислової власності, оформлення раціоналізаторської пропозиції. коректного посилається на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 3. Володіти навичками розробки проектної ідеї; презентування, обговорення та захисту власних поглядів в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією, оформляти результати наукових досліджень.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 4. Аналізувати та приймати управлінські рішення щодо економічної ефективності об'єктів інтелектуальної власності. Проводити процедуру з реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 5. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання щодо комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в галузі.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи:	Метод формування

	демонстрація	умінь і навичок
	Практичні методи: практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тест множинного вибору (за темами)	10 балів / 10%	До кінця 3 тижня
2.	Виконання індивідуального завдання (розрахунок роялті та паушальних платежів - за варіантом)	25 балів / 25%	До кінця 5 тижня
3.	Аналітичний огляд з презентацією (окремих нормативно-правових документів)	25 балів / 25%	До кінця 9 тижня
4.	Тест множинного вибору (за темами)	10 балів / 10%	До кінця 10 тижня
5.	Виконання індивідуального завдання (підготовка та презентація заявки до подачі в УКРНОІВІ на отримання авторського свідоцтва)	30 балів / 30 %	До кінця 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тест множинного вибору (за темами)	<5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Виконання індивідуального завдання (розрахунок роялті та паушальних платежів - за варіантом)	<11 балів	11-15 балів	16-21 балів	22-25 балів
	Незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу), недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація, презентація відсутня або	Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні проблемні аспекти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору, презентація є змістовною,	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору,

		подана поверхнево. Опрацьована лише література, що рекомендована викладачем.	послідовною. Опрацьована література лише рекомендована викладачем.	наводяться власні пропозиції.
Аналітичний огляд з презентацією (окремих нормативно-правових документів)	<11 балів	11-15 балів	16-21 балів	22-25 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тест множинного вибору (за темами)	<5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Виконання індивідуального завдання (підготовка та презентація заявки до подачі в УКРНОІВІ на отримання авторського свідоцтва)	<18 балів	18-22 балів	23-26 балів	27-30 балів
	Незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу), недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація, презентація відсутня або подана поверхнево. Опрацьована лише література, що рекомендована викладачем.	Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні проблемні аспекти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору, презентація є змістовною, послідовною. Опрацьована література лише рекомендована викладачем.	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції.

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування знань після вивчення тем 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9	3; 5; 6; 14 тижні

2	Оволодіння навичками та вміннями при розв'язуванні ситуаційних завдань	Протягом 1-15 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять	2 - 15 тижні
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових документів.	Протягом 9 тижня
4	Письмовий тест з елементами проблемних завдань	Протягом 13-14 тижнів
5	Самоцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в УКРНОІВІ.	Протягом 15 тижня

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Білоусова Н.О., Гаврушкевич Н.В., Данильченко М.А. та ін. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник за ред. проф. П.М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/44252/1/Intelektualna_vlasnist_2021.pdf
2. Харитонova О.І., Харитонов Є.О., Ківалова Т.С., Дмитришин В.С., Кулініч О.О., Романадзе Л.Д. та ін. Право інтелектуальної власності: підручник. К.: Видавництво «Юрінком Інтер», 2021. 540 с.
3. Шуба І.В. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій з дисципліни «Інтелектуальна власність», 2021, с. 93. URL: http://web.kpi.kharkov.ua/sp/wp-content/uploads/sites/95/2022/12/Konspekt-lektsij_IV_2021.pdf

6.1.2 Методичне забезпечення

1. Стоянець Н.В., Турчіна С.Г. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ. 2020. 230с.
2. Турчіна С.Г. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузей знань: 07 «Управління та адміністрування»; 05 «Соціальні та поведінкові науки»; 28 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання. Турчіна С.Г. Суми, 2024. 54 с.
3. Турчіна С.Г. Інтелектуальна власність. Методичні вказівки для практичних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузей знань: 07 «Управління та адміністрування»; 05 «Соціальні та поведінкові науки»; 28 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання. Суми, 2024. 63 с.
4. Турчіна С.Г. Інтелектуальна власність. Методичні вказівки для самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузей знань: 07 «Управління та адміністрування»; 05 «Соціальні та поведінкові науки»; 28 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання. Суми, 2024. 30 с.

6.1.3 Інші джерела

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96->

[%D0%B2%D1%80/print1330634157529539](#)

2. Цивільний процесуальний кодекс України, Кодекс, Закон від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/print1346700582844643

4. Паризька конвенція про охорону промислової власності. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print1345460358967839

5. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності.

URL: http://www.wipo.int/treaties/ru/convention/trtdocs_wo029.html

6. Офіційний сайт СОТ URL: <http://www.wto.org/>

7. Офіційний сайт ЮНКТАД URL: <http://www.un.org/ru/ga/unctad/>

8. Офіційний сайт Європейського союзу URL: <http://www.europa.eu.int>

9. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку URL: <http://www.oecd.org/>

10. Офіційна інтернет-сторінка науково-практичного журналу «Інтелектуальна власність». URL: <https://intelvlas.com.ua/apxiv-jurnaliv/>

11. Офіційна інтернет-сторінка журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» URL: <http://www.inprojournal.org/uk/golovna/>

6.2 Додаткові джерела

1. Турчіна С.Г. Імітаційне моделювання як база управління змінами та проектами при оцінці інтелектуально-інноваційної діяльності сільськогосподарського підприємства. *Актуальні питання у сучасній науці*. Науковий журнал № 3 (9) 2023. С. 131 - 141. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3\(9\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3(9))

2. Турчіна С.Г., Азаров В.В. Розвиток Інтелектуального капіталу як основа комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в контексті управління змінами та проектами. *Наукові інновації та передові технології*. № 7(21). 2023. С.313 -321. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/ nauka/index>

3. Турчіна С.Г., Азаров В.В. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність: визначення і особливості розвитку в умовах глобальних трансформацій. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2607>

4. Орлова-Курилова О.В., Сафронська І.М., Турчіна С.Г., Мартин О.М. Адаптивний розвиток маркетингової підсистеми інноваційно орієнтованих підприємств агропродовольчої сфери в контексті глобалізації управління змінами та проектами. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. № 3 (15). С. 57 – 63. URL: <http://ujae.org.ua/publications/2023-3/>

5. Пізняк Д. Ю., Турчіна С. Г. Використання цифрових технологій в процесі повоєнного відновлення України. *Modern Economics*. 2023. № 40. С. 44-51. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua>.

6. Турчіна С.Г., Шпетний В.В. Теоретико-методологічні аспекти формування інтелектуального потенціалу підприємства. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 189. Дніпро: ПДАБА, 2024. С. 310-315. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-54>

7. Турчіна С.Г., Юрченко О.Ю., Азаров В.В. Методичні підходи до оцінювання інтелектуального капіталу підприємств аграрного сектору в контексті управління сталим розвитком. *Актуальні питання у сучасній науці*. № 9 (27), 2024. С. 209 - 218. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-9\(27\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-9(27))

8. Світлана Турчіна, Володимир Шпетний. Підходи до структурування та оцінювання інтелектуального капіталу на мезо - та макрорівнях. *Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy»* je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva

kultury ČR: E 24142. № 1(44) 2025. С.211 - 222. [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-1\(44\)-211-222](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-1(44)-211-222)

9. Турчіна С.Г., Азаров В.В. Методичні підходи до оцінки управління процесами формування та розвитку інтелектуального капіталу на підприємствах-суб'єктах міжнародної торгівлі. *Наукові інновації та передові технології*. Серія «Управління та адміністрування». Науковий журнал № 1(41) 2025. С. 306-317
URL <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/314>

6.3. Програмне забезпечення

1. Використання стандартного пакетів Microsoft: Word, Excel, PowerPoint.
2. Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани).
3. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).
4. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle – для організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
5. Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі здобувачами вищої освіти, виконання та розміщення завдань.
6. Платформи масових відкритих онлайн-курсів (Prometheus, Coursera, Дія. Цифрова освіта та ін.) – як інструмент неформальної освіти для вивчення елементів освітнього компоненту, що дозволяє поглибити знання з тем та сформувати додаткові цифрові компетентності.